aplauze

Anul XX / nr. 2 / 08 iunie 2013

FITS © Sebastian Bolesch

FESTIVALUL INTERNATIONAL DE TEATRU DE LA SIBIU

20

1994-2013

Alba Stanciu
English version

Staropramen 1869

Dialogul performativ

METAMORFOZE
regia/directed by Silviu Purcărete, Teatrul Naţional „Radu Stanca" Sibiu, Romania, 2009
Cristina Ragos
© SCOTT EASTMAN

Obiectivul incontestabil al artei postmoderne este concilierea și armonizarea disonanțelor, a contrastelor și conflictelor de orice tip. Într-un mediu performativ, această preocupare atinge apogeul în cea mai largă abordare a termenului. „Dialogul" este demarat de întâlnirea dintre mentalități, culturi și tradiții, dintre vechi și nou, dintre conservatorism și avangardă. Reformele teatrale în secolul XX și, inevitabil, XXI, stimulează dialogul în toate formulele sale în vederea depășirii diferențelor și, mai ales, a impactului cu cultura „celuilalt", fluidizează drumul dinspre contrast către conciliere, conjugă experiențele, generând produse experimentale și inedite, dar mai ales colaborative.

Dialogul în arta performativă contemporană (elementele ce compun un spectacol, creatorii de teatru, analiștii, teoreticienii) creează fundalul cu o consistență mereu reînnoită și actualizată a actului artistic (*le fait théâtral*), mizează pe concilierea diferențelor, a disonanțelor stilistice și a mentalităților artistice. Teatrul contemporan înseamnă, mai mult decât oricând, întâlnirea și prezența simultană a tradițiilor spectaculare estice și ale celor vestice, orientul și occidentul într-o continuă reconfigurare a relațiilor ce cauzează o neîntreruptă metamorfoză a spectacolului. Dialogul în sfera spectacolului depășește cu mult limitele argumentației verbale (teorii, idei, discuții), cuprinde o arie extrem de largă de la zona „tehnică" a mecanismelor de producere de teatral, culminând în registrul interpretativ (corp, gest, expresie, formă, sunet, ritm, etc). Dialogul continuu între registrele teatralității (vizual – textual) și elementele spectacolului (actor, scenografie, muzică sau ecleraj) condiționează completitudinea *performance*-ului, totalitatea sa artistică, confruntă fără întrerupere și în totalitate aceste veritabile „dramaturgii parțiale" cum numim aceste componente vitale ale funcționării „eficace" a artelor performative.

Coordonatele spectacolului contemporan au la bază melanjul, pluridisciplinaritatea, un *corpus* mereu extins cu elemente și tehnologii noi (forme inedite de dans și expresii corporale, arta video, filmul, instalațiile, etc), elemente ce se contaminează reciproc și hibridizează noțiunea de *performance*. Acesta explorează mereu noi formule performative și căi de comunicare provocând, în permanență, ruptura și depășirea granițelor disciplinare.

În consecință, dialogul este unul dintre pilonii de sprijin ai fenomenului evolutiv al artei contemporane, al spectacolului, în special. Teatrul secolului XX pune mai mult ca oricând problema „dialogului" spectator – spectacol, rediscută rolul audienței și modurile diferite de implicare ale acesteia. Totodată, dialogarea presupune deschiderea, decodificarea și elucidarea fenomenelor artistice, în special contemporane, care, în multe cazuri, par destinate doar profesioniștilor scenei.

Livia Stoica
English version

Dialog

Ochii lui Al Pacino: dialog. Ochii vreunui politician: dialog zero. Discuție la umbra unui tei cu un actor despre ce înseamnă teatru: dialog. Discuție cu trei dansatoare despre importanța de a avea cât mai multe trofee la activ: dialog zero. Conversație despre cum teatrul înseamnă totul: dialog. Conversație despre cum dansul înseamnă doar medalii: dialog zero.

S-ar presupune că un context anume din artele spectacolului, care implică muzica, teatrul și dansul, arte sociale și interactive, va da naștere întotdeauna unui dialog. Din fericire, nu este așa. Nu orice formă de artă presupune un dialog și nici n-ar trebui să fie astfel. De ce să ne uităm cu toții la o pictură abstractă și să vedem același lucru?

Dacă la începutul anilor șaizeci Warhol punea bazele unei estetici a reclamei, etichetând o cutie de supă de roșii drept artă, acum cutia cu supă devine operă de artă numai dacă are cotă bună pe piață. Societatea contemporană este o societate de consum și cultura se consumă ca atare, pe bandă. Și atunci, cum poți distinge între produsele acestui supermarket cultural? Eu cred că o sortare se poate realiza prin dialog. Dar nu orice dialog, ci acela născut din pasiune. Dialogul degeaba este dialog dacă nu îmi spune nimic. Este ca și cum aș vedea un spectacol după Caragiale în chineză. Funcționează, dar transmite foarte puține. La fel cred că este cu orice tip de artă care tinde spre o formă spectaculară. Trebuie să vorbească, de fapt să *îmi* vorbească. Adică *dialog*. Dialog. Măști. Teatru. Dialog între măști. Adică teatru.

În antichitate, teatrul consta într-o mască care întreabă și una care răspunde. Teatrul a început ca un dialog pe scenă. Un dialog între actori despre viața zeului Dyonisos. A continuat cu generația de aur a dramaturgiei antice. A urmat, așadar, textul. Adică dialog între dramaturg și actor. Ulterior, latinii au venit cu pâine și circ, deci cu gustul pentru spectacol. Adică dialog între dramaturg, actor și spectator. Indiferent cum m-aș gândi la teatru, funcționarea lui ca un dialog nu poate fi negată, chiar dacă ar fi să ne raportăm doar la nivel de experiență personală. Pentru unii, teatru înseamnă emoție, sau dialog actor-spectator. Dimpotrivă, pentru alții, teatru este rațiune, sau dialog spectacol-spectator.

Dialogul, în orice context, fie dramaturgic fie spectacular, este o punte de legătură. Punte de legătură între text și regizor, între regizor și actor, între actor și criticul de teatru și, nu în ultimul rând, între critic și spectator. Adică un dialog perpetuu.

Dialogul înseamnă convorbire între două sau mai multe persoane. Deci, comunicare. Arta o gustăm pentru că ne comunică ceva. Este clară, astfel, relevanța dialogului într-un festival de artele spectacolului, în special în contextul cultural virtual, unde, parcă, arta se consumă mai ceva decât covrigii calzi. Până și Wikipedia s-a specializat pe artă, creând o mini-wikipedia focusată pe artele vizuale. Mai lipsesc Youtube specializat pe proiecții de teatru și Google pe expoziții de instalații.

Artă fără dialog nu se poate, indiferent dacă acesta se realizează la nivel estetic, cathartic sau rațional. Orice creație artistică se transformă într-o operă, numai dacă dialogul este vizibil. Cu alte cuvinte, cei care contribuie la dialog trebuie să fie ca niște frați de cruce sau de suferință. Ca un pictor care își cară șevaletul și pensulele. Ca un dansator cu pantofii tociți atârnându-i de geantă. Ca un actor mereu cu textul în mână. Dialogul în artă este ca jocul telefonului fără fir: cu cât sunt mai mulți actanți, cu atât comunicarea trebuie să fie mai clară. Și, chiar dacă, de multe ori, nu mai rămâne nimic din forma inițială, nu știu cum se face că, întotdeauna, rămâne exact ce e mai important. „Festival internațional de teatru... internațional de teatru... de *teatru... teatru... teatru...*"

Lucia Bucurenciu
English version

Atemporalitatea performanţei

CUMNATA LUI PANTAGRUEL
regia/directed by Silviu Purcărete, Compagnie Silviu Purcărete, Teatrul Maghiar de Stat Cluj Napoca, Teatrul Naţional „Radu Stanca" Sibiu, France/Romania, 2003
Virgil Flonda, Ofelia Popii
© PIERRE BORASCI

Sunt mai bine de nouăsprezece ani de când Festivalul Internaţional de Teatru îşi impune magnitudinea în focarul cultural care este Sibiu. Anual, publicul amator de evenimente artistice, nu poate percepe trecerea de la primăvară la vară ca pe un simplu fenomen natural, ci ca pe o forţă seismică ce aduce cu sine transformarea cetăţii într-o celebrare a artelor spectacolului.

Începutul ediţiei cu numărul XX invită la o recapitulare a celor mai potente experienţe din cadrul FITS. Primul gând se îndreaptă, invariabil, asupra spectacolelor de teatru, principalul nucleu energetic al Festivalului, în jurul căruia s-au coagulat alte manifestări culturale ce se extind, în *crescendo*, de la an la an. Prezenţa unor companii de renume precum Needcompany sau Meno Fortas este exemplul unui efort aproape psihedelic de atingere a performanţei. Atunci, care sunt restul evenimentelor criptate în caietul program? Spectacole de muzică şi dans, expoziţii, proiecţii de film - sunt doar o parte infimă a expresivităţii multiculturale ce se revarsă tumultuos în centrul unui oraş cu o puternică tradiţie istorică. Poate că cel mai important aspect al festivalului constă în detaşarea de imaginea unei reţele artistice care caută să îngurgiteze asiduu un public deja format. *Workshop*-uri şi ateliere de scriere dramatică au în vedere rafinarea interesului cognitiv, atât pentru profesionişti, cât şi pentru novicii în teatru. Este modalitatea ideală de traversare a stării de reverie, indusă de asimilări profunde ale modulaţiilor artistice, spre un nivel superior de înţelegere al artei în contextul unei practici susţinute în mod constant.

Una dintre cele mai recente descoperiri personale este reprezentată de secţiunea spectacolelor lectură. Este contextul ideal în care avem acces la dramaturgia contemporană, putând parcurge texte fabuloase care erup prin prospeţime şi noutate. Este vorba despre piese de teatru care nu sunt întotdeauna disponibile pentru cei aflaţi în exteriorul lumii unde se desfăşoară autorul dramatic. Coordonate sub o îndrumare regizorală creativă, spectacolele lectură depăşesc limita unui mănunchi de expresii sonore, fapt dovedit şi de participarea tot mai intensă a publicului de festival. Este un semn al atitudinii generale de implicare şi abordare serioasă a unui şir de evenimente mai puţin mediatizat. Sfârşitul fiecărei reprezentaţii fonice este urmat de discuţii purtate între critici şi artişti, atacând miezul problematicilor din text. Rezultă întotdeauna convorbiri extrem de incitante, mai ales în condiţiile în care, de cele mai multe ori, însuşi autorul este prezent. Se realizează, astfel, o conexiune palpitantă între nivelul de înţelegere şi cel de abordare al unui fragment scris.

Ne-am obişnuit să auzim numai formulări măgulitoare la adresa unui festival ce se află într-o continuă schimbare. Este greu să nu le crezi, mai ales când se vorbeşte despre abundenţa unor experienţe personale. „Mie una, mi-a plăcut!" este *feedback*-ul cel mai enervant, atât pentru faptul că se zgârceşte la detalii, cât şi pentru că refuză orice contraargument. Ce s-ar putea aduce în plus? Poate mai multe zile de festival, chiar şi cu riscul unei sucombări în masă a echipei de organizare. Începutul seamănă cu finalul: abrupt, puternic şi năucitor. Ai nevoie de un timp să te aduni, să-ţi formulezi în cuvinte emoţiile, să-ţi reorganizezi sistemul de funcţionare, pentru că FITS nu ţine cont de durata normală a manifestărilor cu care ne-am obişnuit.

Yuki Sakamoto
Traducere de Iancu Ungureanu
English version

Dialogul în Japonia

ORFANUL ZHAO (TCHAO-CHI-COU-EULH)
regia/directed by Alexandru Dabija, Teatrul Tineretului Piatra Neamț, Romania,1996
Mijloc/Middle: Liviu Timuș; în lateral/side: Dan Covrig și Radu Băițan
© CORNEL MIFTODE

Cuvântul „dialog" îmi aduce aminte de „dramă", „conversație", „înțelegere între oameni", dar, în același timp, este un cuvânt vag și foarte greu de explicat pentru mine, probabil din cauza identității mele ca și japoneză.

Japonezii sunt slabi la dialog. În cele mai multe țări, oamenii comunică prin dialog, exprimându-și ideile și sentimentele prin cuvinte. Dar, în Japonia, nu trebuie să ne exprimăm în cuvinte. Japonezii sunt foarte receptivi la o anumită situație. Avem obiceiul de a simți atmosfera și de a fi atenți la tonuri. Astfel, încercăm să înțelegem situația sau să aflăm ce doresc ceilalți fără cuvinte. De exemplu, dacă ești un angajat nou într-o companie și s-a terminat programul de lucru, dar șeful încă lucrează, fără nici un fel de dialog simțim că nu trebuie sa plecăm până nu pleacă și șeful; asta din cauza unei compătimiri și a unei dorințe de a nu fi nepoliticoși. Aceasta este o înțelegere tacită în Japonia. Dacă chiar vrei să pleci înainte de terminarea programului, trebuie să anunți la începutul săptămânii și să pleci fără a deranja pe altcineva.

Japonia este o țară insulară și a fost distanțată de celelalte țări pentru o lungă perioadă de timp. Erau doar japonezi, vorbeau o singură limbă și rareori trebuiau să comunice cu cineva cu valori diferite. Deci, având un conflict cu cineva în Japonia, însemna că nu ai unde să te duci. De aceea, încercăm să simțim atmosfera și să nu avem diferențe sau certuri unii cu alții. Majoritatea tinerelor din Japonia tind să poarte aceeași modă la îmbrăcăminte în fiecare sezon. Să fii diferit înseamnă să fii singur. De aceea, limba japoneză este o limbă foarte izolată. Recent, dezvoltarea internetului ne-a făcut și mai puțin participanți la dialog. Folosim e-mailul pentru a ne transmite gândurile, nu prin a apela la personalitatea persoanei în cauză. Evităm conflicte pentru a nu ne exprima sentimentele direct. Chiar și copiii sunt loviți de acest fenomen, iar capacitățile lor de comunicare scad cu fiecare an. Fiind regizor de *musical* pentru copii simt acest lucru direct. Unii copii nu pot vorbi cu contact vizual. Unii ridică bariere în jurul lor, de după care nu pot ieși ușor. Unii chiar au dificultăți în a purta conversații cu alții. Aceasta este o mare problemă dacă ne raportăm la globalizare. Este timpul să ne deschidem mințile și gândurile către o lume mai largă, chiar dacă suntem o mică țară insulară.

Dialogul în teatru și în artele contemporane ale spectacolului va juca un rol crucial în rezolvarea acestei probleme. Când regizez încerc să pun accentul pe anumite situații și anume: să spună DA sau NU, să VORBEASCĂ cu contact vizual și să ASCULTE ce au alții de spus, să creezi o atmosferă confortabilă, în care toată lumea să simtă că este ACCEPTATĂ, să își EXPRIME sentimentele direct, să se exprime cu PROPRIILE CUVINTE, să GÂNDEASCĂ singuri, SĂ NU FUGĂ DE CONFLICTELE cu care ar putea avea de a face și să își DESCHIDĂ mintea și sufletul. Teatrul și artele spectacolului au puterea de a accepta tot și pe toți și dau oamenilor încredere în ei înșiși. Astfel, până și copiii se pot deschide și să își rezolve problemele prin dialog. Sper că fiecare scoală sau fiecare educator din Japonia va avea ocazia să experimenteze dialogul în teatru, astfel încât să își dea seama de importanța acestuia.

Acest eveniment se desfășoară sub înaltul patronaj al Reprezentantului Comisiei Europene pentru Educație, Cultură, Tineret și Multilingvism

Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu este organizat de

TEATRUL NATIONAL RADU STANCA SIBIU FONDAT IN 1788

Primăria și Consiliul Local SIBIU

EVENIMENT FINANȚAT DE

ROMÂNIA MINISTERUL CULTURII

EVENIMENT REALIZAT CU SPRIJINUL

ULBS Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN

UNITER

Adam Mickiewicz Institute CULTURE.PL

Andreea Tudosă

Maternitate
ANALIZĂ PE IMAGINE

Mamă a pruncilor subnutriți, o Medee inovatoare, dialogul, masculinizat forțat de la Dumnezeu încoace, este forma minimală de demascare a cuvântului. Iar starea de deshidratare poate fi explicată prin apartenența primitivă a logosului la un limbaj, un cod. Unde poate duce această raționalizare sacadată a nespusului, decât la artă?

Toți pretendenții ce au făcut curte artei, îngrădind-o, au lăsat poarta deschisă, grăbindu-se către ușa din dos, spre debaraua cu nimicuri, unde găsim și câteva cărți de filosofie. Asta pentru că, imediat după Dumnezeu, a apărut Aristotel, care definește metafizica într-un mod aprioric; cel mai probabil că a vrut să creeze o doză de incertitudine asupra perioadei în care a trăit, pentru a ne face să ne îndoim de ordinea cronologică prestabilită.

Asemănarea dintre cele două concepte, artă și metafizică, constă în găsirea unui sens unitar: artă totală sau ființă vedantină (ce se caută), prima fiind proiecția celei din urmă care, negăsită, nu poate crea decât prin fuziunea individualităților. Coborând, însă, de pe piedestalul hiperbolizărilor, unde această mamă devine zeitate, Brahma din credința hindusă, ajungem la o altă perspectivă, cea de mamă ucigașă, zeu al distrugerii, pentru a putea fi restabilită ordinea. Mijloacele multimedia, Shiva al conservatorismului, acționează asupra raportului ființă creatoare – artă într-un mod agresiv; se propune o concurență a formelor de redare a informațiilor: de la cuvânt, sunet, culoare, la o componentă virtuală în care ființa umană ajunge pe un plan secund, o simplă reprezentare a reprezentării, un proces îndelung de reciclare a actului creator. Pentru a înlătura orice dubiu care ar putea plana asupra unei figuri parentale devotate, îl vom evoca pe zeul Vishnu ce completează tripla feminină și restaurează ordinea: conservatorul (da, tipica instabilitate feminină). Reechilibrarea forțelor se face prin întrepătrunderea celor trei straturi care asigură evoluția: crearea, distrugerea pentru reconstrucție și reconstrucția pe baza creației primordiale. De la denaturarea sensurilor cuvintelor: *dobitoace* sau *locație*, curente literare care tind să se anuleze reciproc: romantism, naturalism, la revoluția tehnologică care face să fie mai la îndemână un laptop

STUNG
de/ by Momentary Fusion, Great Britain, 1999
Isabel Rocamora & Sophy Griffiths
FOTOGRAFIE DE/IMAGE BY RAY MASSEY © THE ARTISTS. ALL RIGHTS RESERVED.

decât o foaie de hârtie, totul se face prin dialog și cunoașterea codului folosit, a convențiilor: cortină, ieșire din scenă sau cadru înghețat; o reprezentație teatrală își găsește aceeași finalitate în ochii spectatorilor.

Pornind de la simbolul maternității în simbioză cu învățătura biblică: *La început a fost Cuvântul*, se justifică statutul conferit dialogului, un statut ce are aplicabilitate nu doar în domeniul artistic, dar și în ordinar, unde raportul emițător – receptor funcționează prin exploatarea acelorași tipuri de limbaj, personalizate în cele mai complexe alăturări.

„O mamă nu este o persoană pe care să te sprijini, ci o persoană care face sprijinul necesar." (Dorothy Canfield Fisher), iar copiii cuvântului nu pot decât să se susțină reciproc, prin cuvânt.

PARTENERI INSTITUȚIONALI

EU JAPAN Fest

GOETHE INSTITUT

INSTITUTUL POLONEZ

CENTRUL CEH
ČESKÉ CENTRUM

WBI

FRANȚA
INVITATĂ DE ONOARE
CU OCAZIA ÎMPLINIRII A 20 DE ANI DE LA INTRAREA ROMÂNIEI ÎN ORGANIZAȚIA MONDIALĂ A FRANCOFONIEI

PARTENER PRINCIPAL

BRD
GROUPE SOCIETE GENERALE

Liberté • Égalité • Fraternité
RÉPUBLIQUE FRANÇAISE
AMBASSADE DE FRANCE EN ROUMANIE

INSTITUT FRANÇAIS ROUMANIE

LECTORAT FRANÇAIS

rfi romania

Delia Marinescu
English version

Dialog

Cum ai reacționa dacă ai fi în aceeași situație? Ce amintiri îți trezește o anumită secvență? Ce răspunzi atunci când ești întrebat pe loc ce simți?

La cea de-a 20-a ediție a Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu, sunteți invitați să răspundeți, să puneți întrebări cu voce tare, șoptite sau în gând, să lăsați la vedere zborul fluturilor din stomac, să puneți lupa pe picioarele care vă tremură de emoție, să nu vă înveliți dinții care se aliniază în râsete molipsitoare.

Sub numele *Dialog,* tema festivalului de anul acesta ne spune că dincolo de limbă, de *background* cultural sau posibilități de interpretare, arta e limba comună pe care o cunoaștem, fără să știm, cu toții. Avem ochi care vorbesc în limbi grăitoare, avem mâini cunoscătoare de ritmuri, avem corpuri care dansează chiar și când stau pe loc. Depinde doar de cât de mult curaj avem să ni se citească în ochi, în palme, în suflete.

La FITS, barierele dintre actori și spectatori coboară, contribuim cu toții la rezultatul unui spectacol, dăm ecou muzicii, personificăm decorul, călcăm în pași de dans. Energiile se transmit, trec printre scaune, scenă, cortină sau decoruri, se învârt de la ușa de la intrare până în culise, ca să construiască frumosul împreună. Oameni de pe toate continentele vin, timp de 10 zile la Sibiu, nu ca să vă arate, să vă spună sau să vă îndrume. Vin să vă întrebe, să vă răspundă, să vă tacă sau să le tăceți vorbind. Transmiteți-vă gândurile care vă ajung până în degete, care vă ies prin urechi, care nu vă mai încap sub piele, care vă fac să uitați sau să vă amintiți.

Dialogul este cea mai la îndemână formă de ajutor pe care o avem. Dramaturgul Bertolt Brecht spunea că fiecare dintre noi are nevoie de ajutorul fiecăruia dintre noi. Suntem deținători de comori numite senzații, percepții, reacții, de talente care ne cer curajul să le arătăm.

Îndrăzniți să (vă) jucați, să (vă) întrebați, să (vă) cunoașteți, să (vă) răspundeți, să acceptați, să înțelegeți, să vorbiți tăcând, să tăceți vorbind, să vă lăsați bucuria să se bucure împreună cu altele. O sa auziți că muzica va fi cântată și la instrumente nevăzute, că un spectacol are un număr infinit de actori, că dansurile își vor schimba coregrafia, că rolurile se vor schimba între ele până se vor contopi într-unul singur: acela de artist.

Nina (Jeong Hye) Noh
Traducere de Iancu Ungureanu

Un monolog absurd despre dialog

Având în vedere că tema Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu 2013 este „Dialog”, am început să mă gândesc la asta. Ce este dialogul? Da, dialogul este o conversație între doi oameni. Chiar dacă purtăm dialog în fiecare moment din viața noastră, este destul de dificil să îl definim într-un cuvânt. Când și de ce oamenii comunică prin dialog? Putem trăi fără dialog? Ce putem face pentru a face un dialog semnificativ și de succes? Poate fi ceva numit dialog corect? Permiteți-mi să am o scurtă dezbatere pe această temă.

Pentru mine, dialogul nu este doar o metodă de comunicare și interacțiune între doi oameni, este, de asemenea, un procedeu de reorganizare și limpezire a gândurilor proprii prin rostirea lor în lumea exterioară. Chiar dacă putem afla opiniile altora și, de ce nu, chiar ale noastre, prin dialog cu alții, totuși, există multe lucruri de ordin emoțional care trebuie luate în considerare: sentimente, atmosferă, context, stare de spirit și chiar limba în care se comunică. De aceea, de exemplu, dialogul nu poate fi dialog fără latura lui emoțională.

În teatru, oamenii încearcă să creeze un dialog cu publicul și sunt de părere ce este unul din cele mai interesante joburi posibile. Spre deosebire de alte meserii, în teatru, actorii pot comunica direct cu oameni total diferiți, prin spectacolele lor. Ei se pot simți reciproc împărtășind emoție și povești. De asemenea, un spectacol poate trezi sentimente și emoții în viața reală a spectatorului, dându-i posibilitatea de a-și reaminti momente din trecut, ceea ce, cu siguranță face ca dialogul să fie foarte interesant.

Când eram pe scenă, în rolul principal din *Pescărușul* lui Cehov, am vrut eu însumi să fiu personajul în sine. Așa că am încercat să fiu un personaj perfect și să aduc cu mine toate sentimentele rolului. Fiind așa obsedată de dorința de a fi personajul din piesă, nu am fost în stare să mă concentrez la actorie. Mai mult, m-a întrerupt și nu am putut fi ea. Cred că am vrut prea multe la momentul respectiv. Chiar dacă nu sunt o actriță profesionistă, multă vreme după spectacol am fost dezamăgită de propria-mi prestație.

Într-un final, însă, am înțeles că nimic nu este și nu poate fi vreodată perfect. Chiar dacă un actor își joacă rolul perfect, ce facem dacă publicul nu înțelege nimic? De aceea, am tras concluzia că ceea ce contează cu adevărat este efortul care se face în încercarea de a exprima și a transmite un mesaj de la actor la public. Astfel, cred că tu ești cel care poate să completeze sensul dialogului în teatru.

În timp ce tehnologia se dezvoltă tot mai repede, tot asta face și teatrul. Nu e prea mult spus că performerul are acum o multitudine de opțiuni în a-și transmite mesajul către public. Cu cât devine un actor mai liber în exprimare, cu atât pare mai greu de înțeles spectacolul, dar, în același timp, de aceea sunt de părere că acolo există un dialog mai complex. Uneori îmi este greu să înțeleg ceva de la un actor, iar atunci mă întreb cine a dezamăgit acest dialog, actorul sau eu. Totuși, renunț a mai dezbate pe tema subiectului greșit sau corect, pentru că nu există așa ceva.

Încă nu pot să găsesc cel mai bun răspuns la locul dialogului în teatru, chiar dacă este adevărat că voi avea parte de mult mai mult dialog aici în Sibiu și că voi interacționa cu unii dintre cei mai mari artiști din lume. De abia aștept să văd și să simt.

JTI

Excelenţa în cultură

JTI este partener şi susţinător al marilor evenimente şi instituţii culturale peste tot în lume.

La JTI lucrează 25.000 de oameni, reprezentând 90 de naţionalităţi şi culturi diverse, cu un potenţial creativ excepţional.

jti.com

UniCredit Ţiriac Bank

Ana-Maria Băndean

Dialog

URLO
regia/directed by Pippo Delbono, Compagnia Pippo Delbono, Italy, 2008
© RUSSELL YOUNG

În 18 și 19 mai am asistat, într-un spațiu artistic dintr-o zonă industrială a Londrei, la un *performance exchange*, unde artiști internaționali se întâlnesc periodic într-un spațiu mai restrâns, însă deschis publicului care degustă *performing*-ul neconvențional din Londra. În prima zi s-au prezentat producțiile artiștilor internaționali din cadrul programului, iar a doua zi a fost rezervată dialogului, sau, mai exact, discuțiilor deschise, despre importanța artelor spectacolului și a *performance exchange*-ului în arta contemporană. Se punea, astfel, problema dacă e necesar un dialog între artiști din diferite țări și cum se pot obține finanțări în vederea susținerii unui astfel de *exchange.*

Nu o să intru mai mult în detalii referitoare la ce s-a discutat a doua zi, cert este că tema de acest an a Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu, „Dialog", mă face să cred că aduce cu sine nu o problemă, ci o soluție. Actorii sunt susținuți și încurajați de oameni care fac o diferență la nivel cultural și dovada este însăși existența unui astfel de festival, care, iată că serbează a 20-a aniversare! La mulți ani!

Ceea ce mă impresionează ca și artist este că, pe lângă paleta variată de evenimente artistice la care tot muritorul de rând are posibilitatea să asiste, în cele mai neconvenționale sau convenționale locuri din minunatul Sibiu, mai sunt oferite și nenumărate ateliere și workshopuri la care au posibilitatea să participe cei care se pregătesc să devină actori sau artiști profesioniști. Un astfel de workshop este cel susținut în cadrul festivalului la Sala Albastră a Casei de Cultură a Studenților, de Niky Wolcz, actor, regizor și profesor universitar la Columbia University, din New York, la care îmi doresc să iau parte. Am avut onoarea să particip la un workshop condus în primăvara anului trecut la Columbia University de însuși profesorul Niky Wolcz, de Ursula Wolcz și de Andrei Serban și nu am cuvinte exprim aici cât de util mi-a fost. Răsfoind programul, observ că, pe lângă companii din Franța, care anul acesta este țară invitată de onoare a festivalului, mai participă companii valoroase și din multe alte țări. O astfel de companie ar fi „Song of The Goat Theatre" din Polonia, la ale căror spectacole nu am reușit, deocamdată, să asist, ci doar sa le urmăresc „pe sticlă": câteodată, la începutul unui curs de Expresie corporală, ținut de profesorul meu Marcin Rudy, polonez de origine, care a făcut și el parte din companie, înainte să vină la Londra, vizionam câte un *performing* de-al companiei, menit să ne ajute să înțelegem scopul câte unui exercițiu pe care urma să-l facem la curs. Nu mai spun cât de mult îndrăgesc artiștii japonezi, iar după experiența minunată din 2007, când unul dintre cei mai faimoși actori de Kabuki din Japonia, Nakamura Kanzaburo XVIII, ne-a încântat simțurile, timp de patru ore, într-un spectacol de kabuki, iată că și anul acesta o sa am prilejul să gust o porție de teatru japonez.

Este cert că Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu, cu ocazia aniversării celor 20 de ani de existență, invită publicul să profite de acest prilej nemaipomenit de a dialoga cu artiști din întreaga lume și să fie parte la acest *exchange* cultural magic.

TAKATA
Raiffeisen BANK
Reușim împreună.
TRANSGAZ
MAGISTRALA ENERGIEI
FARMEXIM
Oamenii fac diferența
BANCA TRANSILVANIA BT
CLINICA POLISANO
BANCA COMERCIALA CARPATICA

Doriana Tăut
English version

Cheia spre culturalizare: **teatrul de stradă**

DIVINA COMEDIE. PARADISUL
coregrafia/choreography by Mihai Constantin Ranin, Teatrul Național „Radu Stanca Sibiu", Romania, 2003
© PIERRE BORASCI

De ce teatrul de stradă? Pentru că din prima clipă de când am început să reflectez asupra acestei forme de artă m-am simțit ca un alchimist ce a descoperit rețeta aurului. Publicului sibian aflat la început de drum i s-a dezvăluit de fapt chintesența teatrului, căci singurul mod de a-l înțelege este de a parcurge drumul de la profan la sacru, pe care, de altfel, l-a parcurs și teatrul ca și fenomen artistic: drumul de la trivialitatea străzii la sacralitatea scenei ce oferă spectacolelor riguros construite o aură ritualică.

Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu, încă de la primele ediții, a transformat trecătorii în spectatori privilegiați care intrau în contact cu o formă de artă pură bazată pe spontaneitate și prezență de spirit. În reprezentațiile de stradă, oamenii privesc cum, sub ochii lor, ia naștere actul artistic, căci improvizațiile guvernează scenariile schematice ce întotdeauna lasă loc actorilor să-și adapteze jocul în funcție de reacțiile privitorilor.

Oamenii au inventat teatrul ca să le dea putere și ca să se ajute unii pe alții, iar cei care devin actori ajung să cunoască experiențe pe care un om obișnuit nu are cum să le trăiască într-o singură viață: actorii devin uneori criminali, alteori îndrăgostiți pasionali, uneori păpuși, alteori monștri și, din fiecare experiență, învață ceva nou, iar data viitoare vor dărui puțin mai mult spectatorilor dornici să absoarbă și să proceseze toate aceste noi experiențe de viață. Teatrul ne permite să ne jucăm de-a orice și, privit din această perspectivă ludică, locul său cel mai potrivit este în stradă, în plină mișcare și înconjurat de haosul vieții cotidiene. Noi ne jucăm de-a teatrul, iar în stradă teatrul se joacă de-a viața: ce-ar fi dacă asta s-ar întâmpla acum, aici? Te-ai opri o clipă să privești și să înveți, sau, de ce nu, să te descoperi pe tine însuți?

Când spunem „teatru" și ne gândim la o sală de spectacole, parcă ne simțim datori să ne dăm jos pălăria și să ne concentrăm, însă atunci când nu apucăm să rostim cuvântul și spectacolul năvălește peste noi ca un tăvălug care nu ne dă timp să respirăm, avem parcă senzația că sângele aleargă în vene, că adrenalina pompează și că timpul devine o jucărie cu butoane a cărei telecomandă o mânuiesc actorii.

Publicul Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu a înțeles aceste lucruri și adoră să se lase purtat în diferitele lumi etalate pe pietonală sau în piețele Sibiului. În fiecare an se poate observa cum oamenii au tot mai mult curaj, zâmbesc, se opresc, uneori chiar se joacă puțin cu actorii și nu se tem de personajele de basm sau cele grotești care le invadează anonimatul stradal. Este îmbucurător faptul că, de la ediție la ediție, publicul sibian se dezermetizează vizavi de artă, iar cei veniți din alte părți îmbrățișează pe nesimțite această disponibilitate, reușind, astfel, să se formeze un climat căutat și dorit de mulți artiști ce apreciază, pe bună dreptate, spectatorii curajoși și plini de opinii, dar educați, ai FITS. Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu a făcut primul pas spre formarea unui public conștient cu douăzeci de ani în urmă, când a ales să includă în agenda sa culturală și o secțiune dedicată oamenilor al căror drum se încrucișează cu arta numai în stradă. Sibienii devin, astfel, părtași la o abordare artistică a temelor vieții într-un spațiu neutru, care nu aparține nici spectatorului ca individualitate, dar nici actorului ca forță dominatoare, este un spațiu public, sigur și prietenos.

În stradă, teatrul este mai viu ca niciodată, iar această energie și vivacitate este contagioasă, adorată și necesară, mai ales astăzi, când se pare, cum spunea Marin Preda, că „timpul nu mai are răbdare".

Oana Medrea

Dialog

HOLE IN THE VIEW
coregrafia/choreography by Nimrod Freed, Nimrod' s Dance Theatre Company, Israel, 2003
© PIERRE BORASCI

Faptul că ediția de anul acesta stă sub semnul Dialogului mi se pare a fi o alegere inspirată, acum, când *Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu* aniversează 20 de ani de existență. Este un omagiu adus forței care a făcut posibilă devenirea acestui festival, creșterea lui, până la evenimentul internațional impresionant, ce reunește astăzi voci de pe toate meridianele planetei.

Dialogul este un ingredient indispensabil în artele spectacolului contemporan – prezent în dezbaterile intime ale artistului cu sine, în procesul său de creație, dar și în momentele succesive ale receptării produsului cultural-artistic. „Dialog" este un cuvânt care își dezvăluie atât de multe valențe, încât tind să cred că este unul dintre cele mai bogate izvoare semantice din lume. Este, totodată, primul semnal care face posibilă descoperirea unui *celălalt*, fără de care existența umană ar rămâne la un nivel pur senzorial. Dialogul este, în același timp, esența vieții și esența artei. Reprezintă, prin excelență, rădăcina culturii, dovada imbatabilă a menirii culturale-artistice a speciei umane. Ca să știi că trăiești cu adevărat, este nevoie de o a doua ființă care să confirme acest lucru, într-un fel sau altul; Peter Brook a comprimat definiția teatrului într-o ecuație simplă: un om care trece printr-un spațiu gol și un al doilea, care îl privește... Dialogul înseamnă senzorialitate plus inteligență plus emoție. Este atunci când „1+1" pot să facă mai mult decât „2". Iar Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu este dovada pură a acestei posibilități miraculoase. Dialogul este motorul marilor schimbări, al realizărilor durabile, al proceselor de învățare, al prosperității, al soluțiilor.

Mai mult decât atât, dialogul reprezintă celula organică a oricărui festival de artele spectacolului și un generator al continuității. Cred că „dialog" este cuvântul care exprimă cel mai bine misiunea asumată de către fondatorii Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu – aceea de a aduce împreună culturi, oameni, arte, istorii din întreaga lume și de a face posibilă întâlnirea lor într-un timp al prezentului continuu, unde întrebările nu se transformă în răspunsuri, ci se multiplică la infinit, pentru a stimula noi și noi întâlniri. Secretul dialogului și, implicit, secretul longevității acestui festival este ca întrebările să nu înceteze niciodată, iar răspunsurile să fie, mereu, întrebătoare. Dialogul reprezintă întotdeauna un impuls de a continua reinventând și de a scrie un nou capitol al poveștii începute odată.

Teatrul naște dialoguri care, de multe ori, sunt mai răscolitoare și mai autentice decât secvențele de viață care le-au fost sursă de inspirație. În cultura și arta contemporane, dialogul are rolul de a le aminti creatorilor că misiunea lor este aceea de a-i face pe oameni să se bucure de artă și de a le oferi șansa reîntoarcerii la spiritul ludic ancestral.

ambient 20 de ani
MARQUARDT
PETROM Membru OMV Grup
e·on
arvato BERTELSMANN
CARPATICA ASIG
lenovo FOR THOSE WHO DO.
CEC Bank
DEDEMAN DEDICAT PLANURILOR TALE
METRO
Tulipa

Carmen Stroia
English version

Unda gândului... Cuvântul

REGELE MOARE
regia/directed by Petru Vutcărău, Teatrul „Eugène Ionesco", Chișinău, Republica Moldova, 1994
Petru Vutcărău
© TEATRUL „EUGÈNE IONESCO"

La început a fost cuvântul și cuvântul a fost de la Dumnezeu Și Dumnezeu a fost cuvântul...

Orice comunicare socială are ca scop a-l influența pe celălalt. Prin urmare, există, întotdeauna, o intenție, un scop sugerat. Etimologic, „comunicare" provine din latinescul „a pune împreună", „a împărtăși". „Dialog", tema din acest an a Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu, propune și, totodată, invită spectatorii și participanții să deschidă poarta comunicării, pentru că numai prin exprimarea cuvântului, a gândului și a sufletului, pot fi soluționate dorințele și așteptările pe care publicul larg le are în ceea ce înseamnă Festivalul de Teatru, spectacolele, invitații, locațiile în care se desfășoară evenimentele.

Dialogul, pe scenă, are un scop sigur și precis. Este cea mai des întâlnită formă de expresie teatrală pentru că duce mai departe acțiunea, naște conflicte, rezolvă nelămuriri. Există întotdeauna, ca și în viața de zi cu zi, un interlocutor și un emițător, care formulează întrebări și oferă răspunsuri. Este o încercare de redare prin cuvinte a vibrației sufletești, este unda gândului fotografiată și apoi înfățișată prin redarea sensului. În funcție de tema dezbătută pe scenă, dialogul poate apropia și distanța personajele prin descărcarea și acumularea de noi informații. După ce este lansat subiectul, discuția este exploatată și ramificată, fiecare dintre voci având un punct de vedere și alternând „fraze muzicale". Orice text conține mai multe sensuri. Arta vorbitorului, a actorului, constă în felul cum spune textul, cum îl frazează. De aceea, trebuie sesizate toate sensurile frazei; unde începe și unde se sfârșește fiecare idee. Trebuie selectate cuvintele pe al cărui sens se va insista în scopul transmiterii corecte a mesajului.

Acestea poartă numele de „cuvinte de valoare" pentru că exprimă ideea principală a frazei. Actorul va stabili care sunt planurile în care urmează să apară aceste cuvinte, celelalte, care nu conțin idei principale, urmând să rămână în plan secundar. În redarea unei structuri logice a unui text se merge de la ansamblu la amănunt și nu invers. Orice accentuare a unui cuvânt, sau orice inflexiune vocală pe un cuvânt, trebuie gândită înainte de a fi rostită pentru ca textul să nu se înece într-o avalanșă de fraze fără strălucire. Actorul frazează textul prin accent, intonație, pauză și ritm. Este foarte important ca actorul să nu recite un text învățat și să uite de importanța pauzei, pentru că astfel își va pierde credibilitatea. Un actor va căuta firescul cuvântului și al gândului. Pentru că, la început, se va instala gândul și apoi va fi transmis prin cuvânt. Aceasta este o legătură indispensabil, precum cea dintre fulger și tunet. În general, accentul logic pe un cuvânt sau altul are la bază reguli gramaticale. Cuvintele cu semnificații largi, precum „cinste", „libertate", „pace", își pierd semnificația dacă sunt rostite cu indiferență sau neglijență.

De asemenea, pe scenă, un loc important îl ocupă și comunicarea nonverbală: gesturile, mimica feței, costume, accesorii. Aceste sunt coduri care contribuie la întărirea dialogului. Chiar și refuzul de a comunica este tot o comunicare prin gesturile pe care actorul le face: întoarce spatele sau se strâmbă. Într-un spectacol de teatru, comunicarea verbală se întrepătrunde cu limbajul nonverbal, completându-se reciproc, până la epuizarea subiectului dintr-un dialog.

Participanții la comunicare trebuie să se adapteze unul la celălalt pentru a discuta eficient. Actorii folosesc un principiu vital în spectacolele de teatru și anume reciprocitatea. Receptorul (decodificatorul) trebuie să înțeleagă și să urmărească informațiile și intențiile pe care emițătorul (codificatorul) le lansează, ca și când ar auzi pentru prima dată textul și să nu dea senzația că este știut de dinainte. Toate simțurile trebuie să fie vii. Dacă toate aceste coduri și canale sunt respectate, personajele vor fi autentice, iar dialogul va decurge, în mod natural, cu o acuratețe incontestabilă.

Alba Stanciu
Translated by Mara Câmpeanu

PERFORMATIVE DIALOGUE

The undisputed objective of postmodern art is to reconcile and harmonize dissonances, contrasts and conflicts of any kind. In a performative environment this preocupation reaches its climax in the broadest approach to the term. „Dialogue" is set in motion by the meeting of mentalities, of cultures and traditions, of the old and the new, of conservatism and avant-garde. The theatre reforms of the 20th and, inevitably, of the 21th century stimulate dialogue in all its forms, with a view to overcoming differences and especially the impact with the culture of the „other," smooth the way from contrast to conciliation, fuse experiences, generating experimental, novel and, more importantly, collaborative products.

Dialogue in contemporary performing arts (the elements that make up a show, theatre creators, critics, theorists) creates the constantly renewed updated background of the artistic act (*le fait théâtral*), relies on the reconciliation of differences, of stylistic dissonances and of artistic mentalities. Contemporary theatre means, more than ever, the meeting and concurrence of eastern and western traditions, the East and the West constantly reconfiguring relations, which brings about a continuous metamorphosis of the show. Dialogue in the context of a performance exceeds the limits of verbal argumentation (theories, ideas, discussions) and covers a very broad area, from the „technical" mechanisms involved in the production of a performance to the interpretive register (body, gesture, expression, form, sound , rhythm, etc.). The continuous dialogue between theatrical registers (visual - textual) and the elements of a performance (actor, set design, music and lighting design) determines the completeness of the performance, its artistic unity, constantly and thoroughly addressing the problem of the so-called „partial dramaturgies," i.e. of the vital components of „effectiveness" in the performing arts.

The main components of the contemporary performance are based on mixture, multidisciplinarity, and an increasingly comprehensive *corpus* of new elements and technologies (new forms of dance and gestural expression, video art, film, installations, etc.) – elements that contaminate each other and hybridize the notion of *performance*. It always explores new possibilities for performance and new communication channels, bringing about the blurring and the transgression of disciplinary boundaries.

Therefore, dialogue is one of the main pillars supporting the evolution of contemporary art in general and of the performing arts in particular. Twentieth-century theatre gives special attention to the „dialogue" between audience and performance and reassesses the role of the audience, as well as the various types of audience involvement.

Moreover, dialogue involves exploring, decoding and explaining artistic phenomena, especially when it comes to contemporary art, which often seems destined only for theatre professionals.

Livia Stoica
Translated by Georgiana Ardelean

DIALOGUE

Al Pacino's eyes: dialogue. A politician's eyes: zero dialogue. Under a lime tree, a conversation with an actor about what theatre means: dialogue. Discussion with two dancers about the importance of having received many awards: zero dialogue. Conversation about why theatre means everything: dialogue. Conversation about how dance means only medals: zero dialogue.

One might be inclined to believe that a certain context of the performing arts – which include music, theatre and dance, as well as social and interactive arts – could always give rise to a dialogue. Fortunately, this is not true. Art does not necessarily involve dialogue and it shouldn't do so. Suppose we looked at an abstract painting, should we all see the same thing?

If in the early sixties Warhol established an esthetics of advertising, deeming a tomato soup can to be art, nowadays the same item becomes art only if it sells well. We live in a consumer society and art has changed accordingly. Consequently, the question that arises is how to distinguish between the products of this cultural supermarket. I believe that selection can be achieved through dialogue. But not just any kind of dialogue, but dialogue born out of passion. A dialogue which does not convey a message is unworthy of the name. It's like seeing one of Caragiale's plays subtitled in Chinese: it works, but it definitely communicates less. I think it's also the case with every form of art that aspires to the status of performance. It should speak, actually it should speak to me. That is dialogue. Dialogue. Masks. Theatre. Dialogue between masks. That is theatre.

In ancient times, theatre consisted of two masks: one asking and the other answering.

Yuki Sakamoto

DIALOGUE IN JAPAN

Theatre started as a dialogue on the stage. A dialogue between actors about Dionysus' life. It went on with the golden age of the ancient drama. Then the text appeared: a dialogue between the playwright and the actor. Later on, the Romans came "with bread and circus," that is with a taste for the show: a dialogue between the playwright, the artist and the audience. Regardless of the perspective, the function of theatre as dialogue cannot be denied, even if we choose to consider it strictly on the level of personal experience. To some, theatre means feeling, i.e. the dialogue between artist and audience. To others, it means reason, i.e. the dialogue between performance and audience. Whether on the page or on the stage, dialogue is, in every context, a communication bridge: between text and director, between director and actor, between actor and theatre critic and, last but not least, between critic and audience. A perpetual dialogue.

Dialogue means conversation between two or more people; that is, communication. We love art because it communicates something. In this way, the relevance of dialogue is evident in a performing arts festival, especially in a virtual cultural context, where, seemingly art sells like hotcakes. Even Wikipedia has specialized in art, creating a mini-Wikipedia focused on visual arts. One might think that next in line are You-tube videos specialized in theatre projections and Google in installation exhibitions.

Art without dialogue is not possible, whether it is achieved on an esthetic, cathartic or rational level. Every piece of art turns into a work of art only if the dialogue is visible. In other words, those who participate in the dialogue should be brothers in blood or in suffering. Like a painter who always carries his brushes and his easel with him. Like a dancer carrying his worn-out shoes in his bag. Like an actor always holding the text in his hands. Dialogue in art is like playing the telephone game: the more numerous the actors, the more urgent the need for clear communication. And, even if, more often than not, little remains of the initial content, I don't know how it happens that what remains is always the most important part. "The Sibiu International Theatre Festival… International Theatre Festival … theatre festival … festival … festival …

The word "DIALOGUE" reminds me of "drama", "conversation" or "understanding each other" but at the same time it is a very vague and difficult word for me to imagine or explain. I think it is because of my identity as Japanese. Japanese people are weak with dialogues. In most of the countries people communicate through dialogues, expressing their own feelings and ideas through words. In Japan, however, we sometimes don't have to express our feelings in words. Japanese people are very sensitive to the situation. We have a custom to feel the atmosphere or mind the tones. In that way, we try to understand the situation or think of what the others want to say without words. For example, when you are a new employee in a company and it's time to finish the job but the boss is still working. Without any conversation, we feel that we cannot leave until the boss leaves. That is because we feel very sorry for the boss and don't want to be rude to him. This is said to be an unspoken agreement in Japan. If you really want to leave early you have to talk to the boss very early in the week and leave the company quietly trying not to bother anyone else. Japan is an island country and has taken distance from the other countries for a very long time. There were only Japanese people, spoke only one language and rarely had to communicate with someone who had different values. So having a conflict with someone in Japan meant that there was no place to go to. That is why we tried to feel the atmosphere, not to make any differences or quarrels with each other. We want to feel the same with each other. Most of the Japanese young girls tend to wear the same type of fashion every season. Being different means you are alone. In that sense, Japanese is a very isolated language. Recently the development of the Internet has made it even more difficult to have dialogues. We use emails to express our thoughts, without getting in touch with the addressee personally. We tend to avoid conflicts and try not to express our feelings directly. Even kids are affected by this phenomenon and their communication abilities are falling year by year. As a kids' English musical director I feel this directly from the kids. Some kids can't talk while making eye contact. Some intend to make shelters around themselves and cannot come out of it easily. Some have difficulties having conversation with others. This is a problem when the world is changing into a global world. It is time for us to open up our minds and thoughts to a broader world even if we are in a small island country. The dialogue in theater and contemporary performing arts will be the key to this problem. When I direct, I try to lay emphasis on some very important ideas. Those are: to say YES or NO, to TALK with eye contact and to LISTEN to what the others are saying, to create a comfortable atmosphere where everyone feels they are ACCEPTED, to DELIVER feelings directly, to express ideas in their OWN WORDS, to THINK independently, NOT TO RUN AWAY from conflicts that they might face and to OPEN UP their hearts and souls. Theater and the performing arts have the power to accept everything and everyone, to make people feel that they can do this. This way even kids can try to open themselves up, to solve problems and to have dialogues with each otther.

I hope that every school or every educator in Japan will have the chance to experience dialogue in theater and the performing arts so that they will know the importance of dialogue.

Lucia Bucurenciu
Translated by Georgiana Frunză

Delia Marinescu
Translated by Cîmpeanu Mara

The International Theatre Festival or atemporality in performance

DIALOGUE

More than nineteen years have passed since the Sibiu International Theatre Festival came into its own as one of the most impressive cultural events organized in this city. Every year, the audience devoted to artistic performances cannot conceive the passing of spring as a simple, plain natural phenomenon, but as a seismic force that brings with it the transfiguration of the borough into a celebration of the performing arts.

At the beginning of its 20th edition, we are invited to look back on the most powerful experiences that SITF has afforded us throughout these years. What comes to mind first is the theatrical performances, the main energetic core of the festival, surrounded by other cultural manifestations whose range is getting broader every year. The presence of renowned companies, such as Needcompany or Meno Fortas is an example of an almost psychedelic effort to achieve performance. So, what does the rest of the events included in the programme consist of? Music and dance performances, exihibitions, film projections are but a small part of the multicultural flow of artistic creativity filling the center of a city with a strong historical tradition.

Perhaps the most important aspect of the festival is its rejection of the image of an artistic network hungrily seeking to swallow up a large and already trained audience. General workshops, as well as dramatic writing workshops are aimed at refining cognitive interest not only among theatre professionals, but also among amateurs. It is the perfect way to overcome the dreaminess induced by profound assimilations of artistic modulations, and to move on to a superior level of understanding art in the context of sustained, constant practice. One of the most recent discoveries I made has to do with the reading shows. These are the ideal context in which we get access to contemporary drama, acquainting us with fabulous texts that burst with freshness and novelty. I'm speaking about plays which are not readily available to readers who are far removed from the cultural context in which the play was written. Supervised by creative directors, the reading shows turn out to be much more than just an auditory experience and the increasingly numerous audiences attending these shows confirm it.

This is a sign of the general pro-active attitude and serious approach to a range of events that do not receive extensive media coverage.

The end of each reading performance is marked by discussions between critics and artists, about the essence of the text. The result is always an exciting dialogue, especially when the author himself is present. Thus, an interesting connection is established between the level of understanding and that of interpreting a written fragment. We are getting used to hearing only flattering remarks about a festival in continuous change. It is hard not to trust them, especially when personal experience is involved. "I, personally, enjoyed it!" is the most annoying feedback, not only because of its scarcity of detail, but also because it pre-empts any counter-argument.

What should be improved?

Maybe more festival days, with the risk that the whole organizing team might die of exhaustion. The beginning resembles the end: abrupt, powerful and bewildering.

You need time to pull yourself together, to express your emotions, to reorganize your system, and that is because FITS doesn't care about the usual length of our everyday actions.

How would you react if you were in the same situation? What memories are awaken by a particular sequence? What do you answer when you are asked on the spot about what you feel?

On the 20th edition of the Sibiu International Theatre Festival, you are invited to answer, to ask loudly, whisperingly or silently, to let the butterflies in your stomach fly free, to let the tremor of your legs be seen and not to hide your infectious laugh.

"Dialogue," the theme of the Festival of this year is telling us that beyond language, cultural background and the possibilities of interpretation, art is the common language that we all speak unknowingly. We have eyes that speak their own language; we have rhythmical hands, bodies that dance even when they are sitting down. It just depends on how much courage we have to let others read it in our eyes, in our hands, in our souls.

In SITF, the barriers between actors and spectators are lowered, we are all contributing to the result of a show, we hum to the music, we personify the scenery, we move with dance steps. The energies are transmitted, they pass between our chairs, traverse the stage, seep though the curtain or scenery, spin from the front door to the backstage, to build the beautiful together.

People from all continents come to Sibiu for 10 days, not in order to show you, to tell you, or to guide you. They come to ask you questions, to provide answers, to leave you speechless, or to make you speak to them in silence. Make your thoughts known, those thoughts that come through your hands or get through your ears, those that don't have enough room under your skin, those that make you forget or remember.

Doriana Tăut
Translated by Sabina Savu

THE KEY TO CULTURALIZATION: STREET THEATRE

The dialogue is the handiest form of help we have. The playwright Bertolt Brecht has said that each of us needs help from everyone else. We own treasures known as sensations, perceptions, reactions, talents, but we need courage to show them.

Dare to play, to ask yourself, to know yourself, to answer your questions, to accept, to understand, to speak quietly, to be quiet speaking, to let your happiness enjoy all the other joys that come your way. You will hear music played by unseen instruments, you will see that a show has an infinite number of actors, that the dancers will change their choreography, that roles will be switched between them until they all fuse into one: the role of the artist.

Why street theatre? Because from the first moment I started to think about this type of art I felt like an alchemist who has discovered the secret recipe for gold. The quintessence of theatre actually reveals itself to those members of the audience who are just beginning their journey, because the only way to understand it is to travel the road from the profane to sacred, which, as a matter of fact, theatre itself as an artistic phenomenon has travelled: the road from the triviality of the street to the sacredness of the stage which lends the thoroughly organized shows an aura of ritual.

Ever since its first editions, The Sibiu International Theatre Festival turned passers-by into privileged spectators that came into contact with a pure form of art based on spontaneity and presence of mind. In street performances, people watch how before their own eyes the artistic act comes to life, because improvisation governs the schematic scripts that always allow actors to adjust their performance according to the reactions of the audience.

People invented theatre to give them strength and to enable them to help each other, and those who become actors get to experience things that an ordinary person, in just one life cannot experience: actors may variously turn into criminals, passionate lovers, puppets, monsters, and from each experience they learn something new, so that the next time they should offer even more to the audience, who is eager to absorb and to process all these new life experiences. Theatre allows us to play roles, and from this ludic perspective, it belongs to the street, in the middle of the action and surrounded by the chaos of everyday life. We enjoy the theatre game and in the street theatre plays the game of life : what if this happened right here, right now? Would you stop for a moment to watch and learn, or perhaps, to discover yourself?

When we say „theatre" and think about a theatre hall, we somehow feel bound to take off our hats and concentrate, but when we hardly get the chance to say anything before the show takes us by surprise, we feel our blood rushing through our veins, the adrenaline flowing, and time itself seems to turn into an RC toy whose remote control is handled by the actors.

The audience of the Sibiu International Theatre Festival understands all these and loves to get carried away with the impressive display of different worlds in the main street or in the squares of Sibiu. Each year, you can notice how people have more and more courage, how they smile, stop and sometimes even play with the actors, without being afraid of the fairytale or grotesque characters invading the anonymity of the city. It is encouraging that, from one edition to the next, the audience of Sibiu seems to become more and more open-minded about art, and those who come from other parts of the world unknowingly emulate this propensity. Thus, the festival manages to create an atmosphere which is likely to attract many artists who appreciate, not without reason, the bold, opinionated, but educated audience of SITF.

Sibiu International Theatre Festival took its first step towards forming a responsive audience twenty years ago, when it chose to include in its cultural agenda a section dedicated to those people who cross paths with art only in the street. Thus, the people of Sibiu partake in this an artistic approach to the basic themes of human existence in a neutral space that belongs neither to the spectator as an individual, nor to the actor as a dominant force. It is a public, safe and friendly space.

In the street, the theatre is more alive than ever, and this energy and vitality is contagious, desirable and necessary, especially nowadays, when it seems that, as Marin Preda has famously put it, „time no longer has patience".

Adina Katona

DIALOGURI FITS-OASE

Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu scoate lumea în oraș mai mult ca oricând. Și te scoate ca să te întâlnești cu lumea teatrului, cu prietenii la un suc la terasă unde te poți nimeri în mijlocul unui spectacol de stradă, a unor dansuri hawaiene sau te poți întâlni cu personaje monstruoase pe pietonală. Statul la o limonadă la terasă devine acum o interacțiune interesantă cu actori și ceilalți voluntari, cu care dezbați diferite subiecte, din teme cele mai variate, care duc la discuții pe cât de aprinse, pe atât de savuroase. Aici se nasc și se reînnoadă prietenii, izvorăsc idei și promisiuni de noi proiecte și activități.

Dialogul, tema ediției din anul acesta, poate însemna orice. Îl folosim zilnic și poate de aceasta sună banal, dar, este foarte important. Dialogul se realizează între personajele de pe scenă, între actori și scenariști, între spectatori, între mine și tine când povestim aprins, sau nu, la o bere, despre ce am văzut în ziua respectivă sau ce părere avem despre anumite aspecte ale vieții sociale, politice, religioase ori culturale. Un dialog adevărat trebuie să fie sincer și deschis. Asta dacă se dorește dezvoltarea unei idei, găsirea unor răspunsuri ori vreun progres oarecare. Dialogul în artă, în general, este o continuă căutare și inovație. În teatru, pe lângă descoperire, dialogul este și reinterpretare. Pentru mine, într-un spectacol de teatru, dialogul este cireașa de pe tortul interpretării personajelor. Când acesta este presărat cu ironii fine și comic de situație, el este pur și simplu sorbit de către public direct de pe buzele actorilor. Dialogul dă savoare fiecărui personaj, îl delimitează și caracterizează în același timp. El este vedeta spectacolului, deoarece el transmite spectatorilor dinamica acțiunii, intriga, în fapt povestea în sine. Evident, dialogul este prezent chiar și în pantomimă, nu dispare, ci este realizat prin comunicarea non verbală a gesturilor, a mimicii și a poziției corpurilor.

Cel mai important la FITS este dialogul între națiuni. Artiștii participanți la fiecare ediție sunt veniți din toate colțurile lumii, aducând cu ei daruri culturale care ne îmbogățesc mereu, atât cultural, cât și social. Ne bucurăm mereu de nou și frumos, dar mai ales de prieteniile legate cu oameni dintre cei mai interesanți. Voluntarii care se ocupă de artiști sau trupe venite din alte țări, au parte de experiențe și dialoguri pe care cu siguranță nu le vor uita ușor și din care sigur au câte ceva de învățat. De un astfel de dialog am și eu parte cu o artistă din Japonia, cu care povestesc prin intermediul poștei electronice, dar și clasice, despre obiceiurile și sărbătorile din țările noastre. A fost amuzant să-i descriu povestea mărțișorului și semnificația lui în popor, la rândul meu aflând despre diferite sărbători specifice lor. Schimbul de rețete și chiar de ingrediente, prin poștă, pentru mâncăruri pe cât de simple, pe atât de specifice și savuroase, se poate numi un dialog culinar. Dialogul înseamnă comunicare la orice nivel, în orice direcție. Fără el n-am obține nimic, dimpotrivă, am avea doar de pierdut. Am rămâne săraci...

INTACT MEDIA GROUP
SUSȚINEM VALORILE ROMÂNEȘTI
euronews
DIGI 24 HD
KISS fm Ascultă doar HITURI!
zile și nopți
AIRFRANCE

EDITOR ȘEF: Ion M. Tomuș, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu
ECHIPA: Ana-Maria Băndean, Oana Bogzaru, Lucia Bucurenciu, Adina Katona, Delia Marinescu, Oana Medrea, Nina Noh, Yuki Sakamoto, Lavinia Șerban, Alba Stanciu, Livia Stoica, Carmen Stroia, Doriana Tăut, Andreea Tudosă

COORDONATOR TRADUCERI: Anca Tomuș
ECHIPA TRADUCERI: Georgiana Ardelean, Mara Câmpeanu, Georgiana Frunză, Sabina Savu, Iancu Ungureanu

ISSN 2248-1776
ISSN-L = 2248-1176

DTP deAdMAR
Tipărărit la printatu.ro

Facultatea de Litere și Arte
departamentul de **artă teatrală**
MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII, TINERETULUI ȘI SPORTULUI
UNIVERSITATEA „LUCIAN BLAGA” SIBIU

ULBS
Universitatea “Lucian Blaga” din Sibiu

TEATRUL NAȚIONAL RADU STANCA SIBIU PREZINTĂ

Platonov

de A. P. Cehov

REGIA ȘI ADAPTARE SCENICĂ: ALEXANDRU DABIJA

SCENOGRAFIA: DRAGOȘ BUHAGIAR MUZICA ORIGINALĂ: VASILE ȘIRLI

ASISTENT REGIE: PATRICIA KATONA ASISTENT DECOR: VLADIMIR IUGANU TRADUCERE: MARINA PALII

DISTRIBUȚIA: NICU MIHOC SERENELA MUREȘAN CRISTINA FLUTUR / CENDANA TRIFAN OFELIA POPII ADRIAN MATIOC MARIUS TURDEANU DAN GLASU CRISTINA RAGOS CRISTIAN STANCA MIHAI COMAN PALI VECSEI RODICA MĂRGĂRIT LIVIU VLAD VLAD ROBAȘ IOAN PARASCHIV EMA VEȚEAN EDI PĂTRAȘCU PAUL BONDANE

LA PIAN: PALI VECSEI